

Maahanmuuttajien mielenterveystyön haasteet ja hyvät käytännöt

Kristian Wahlbeck
Suomen Mielenterveysseura
Helsinki 9.6.2015

kristian.wahlbeck@mielenterveysseura.fi

Maahanmuuttajien mielenterveystyö haasteiden edessä

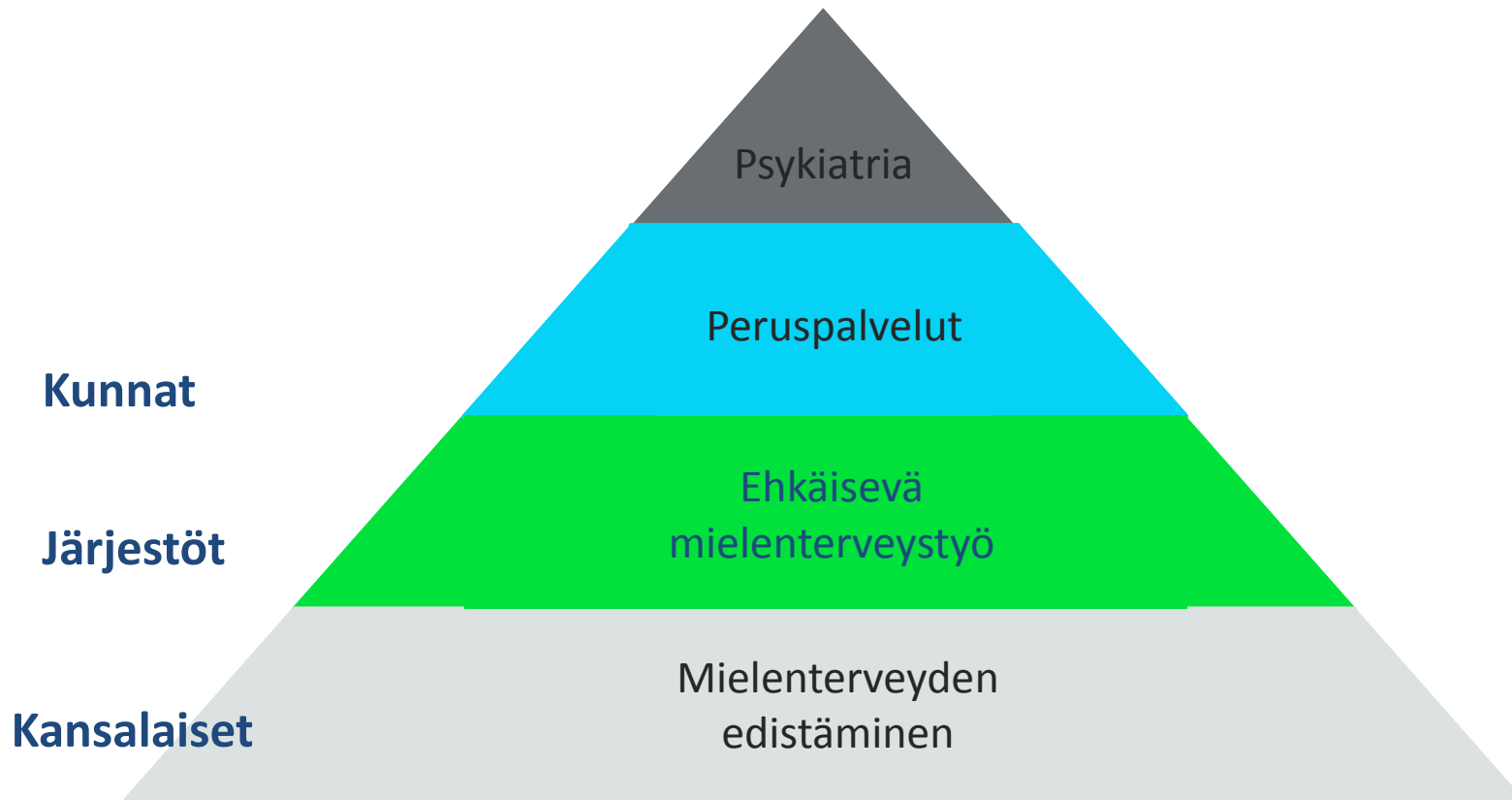
Maahanmuuttoon liittyy monia mielenterveyden psykososiaalisia riskitekijöitä

Suurimmat hyvinvointi- ja terveyserot maahanmuuttajien ja kantaväestön välillä ovat mielenterveydessä

Maahanmuuttajat käyttävät vähän mielenterveyspalveluja, vaikka tarve on suuri

Mielenterveystyö

Mielenterveyden rakentuminen

Varhaiset kokemukset

- kaltoinkohtelu
- kiusatuksi tuleminen

Psykososiaaliset tekijät

- työttömyys
- osattomuus

Rakenteelliset tekijät

- köyhyys
- syrjintä

Traumat

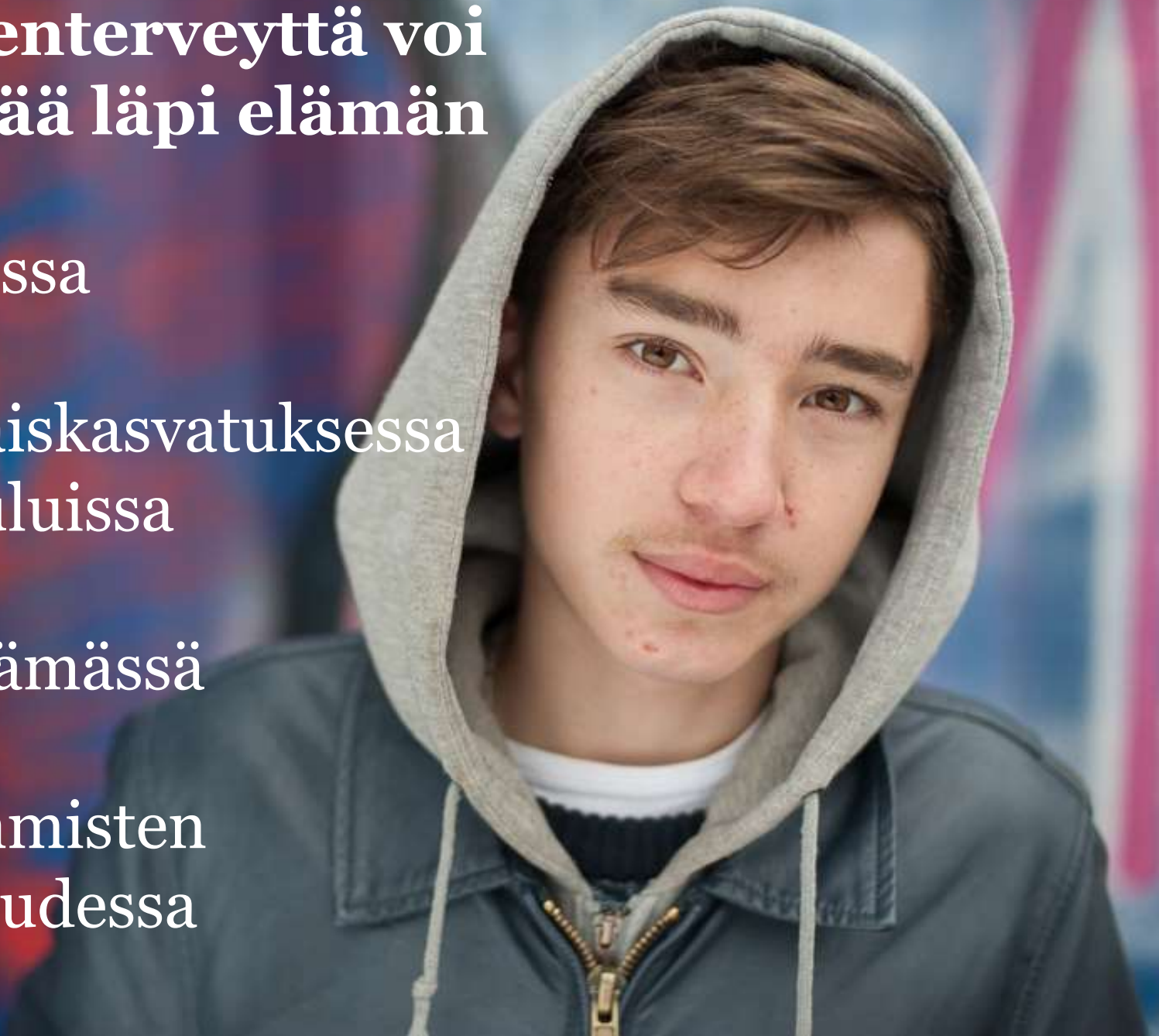
Mielenterveyttä voi edistää läpi elämän

Kodeissa

Varhaiskasvatuksessa
ja kouluissa

Työelämässä

Ikä-ihmisten
keskuudessa

Mielenterveystyö on yhteiskunnan sektoreita läpäisevää

Terveydenhuolto

Sosiaalisectori

Koulusectori

Kulttuurisectori

Ympäristösectori

Työelämä

Sipilän hallituksen ohjelmassa on kansallisen mielenterveyttä edistävän ja yksinäisyyden ehkäisyn ohjelman käynnistäminen

Maahanmuuttajien mielenterveys

A close-up portrait of a man with dark, curly hair and blue eyes. He is looking directly at the camera with a neutral expression. He is wearing a dark jacket and a colorful, patterned scarf. The background is a blurred brick wall.

Mielenterveysosaaminen
kotouttamistyössä

Maahanmuuttajaosaaminen
sosiaali- ja terveydenhuollossa

Mielenterveyspalveluissa tulisi kehittää maahanmuuttajaosaamista

Työntekijät toivovat lisää osaamista diagnostiikkaan, luottamuksellisen hoitosuhteen rakentamiseen ja syrjäytymiskehityksen ehkäisemiseen.

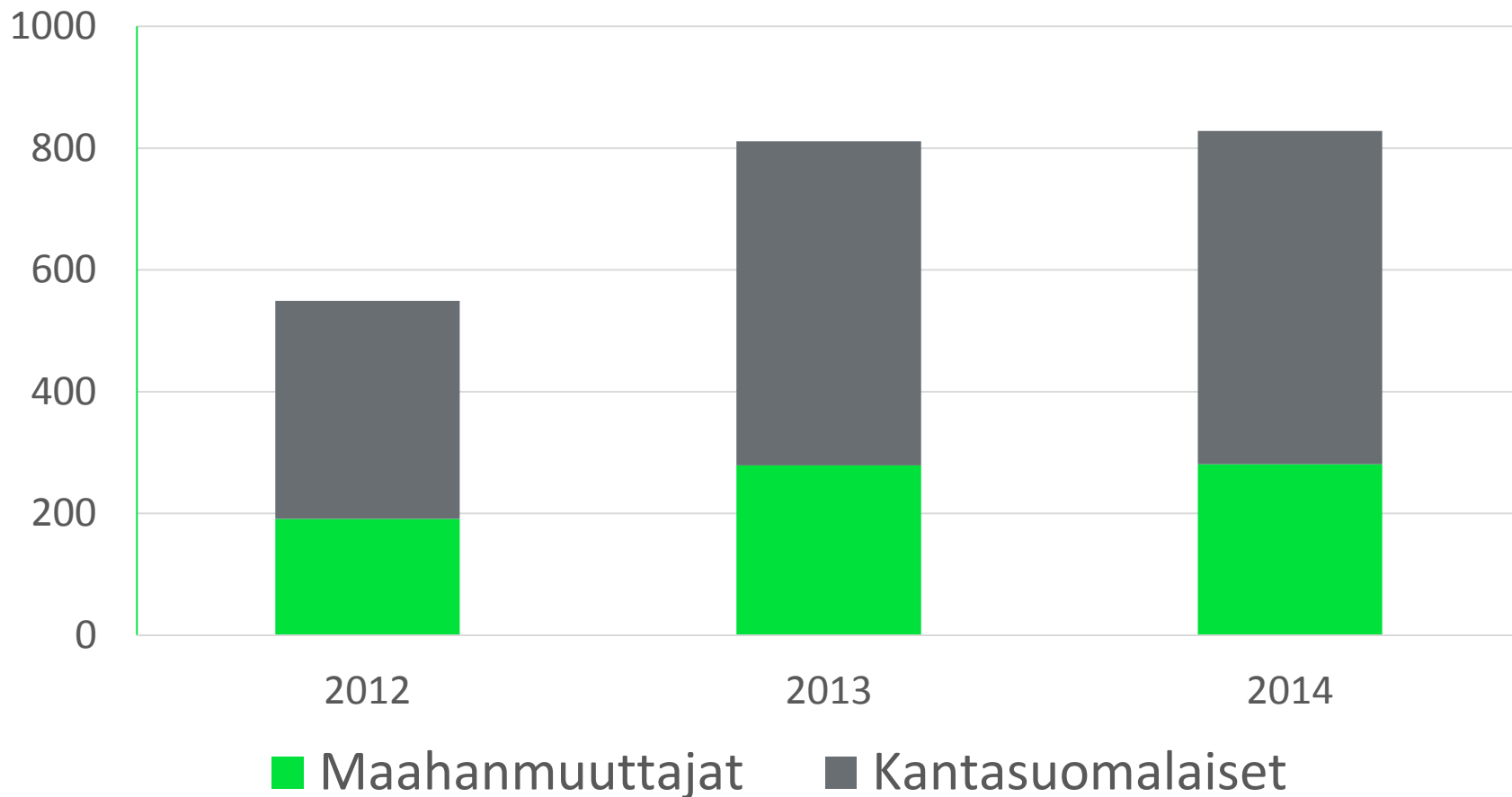
Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol (2013) 48:105–116
DOI 10.1007/s00127-012-0528-3

ORIGINAL PAPER

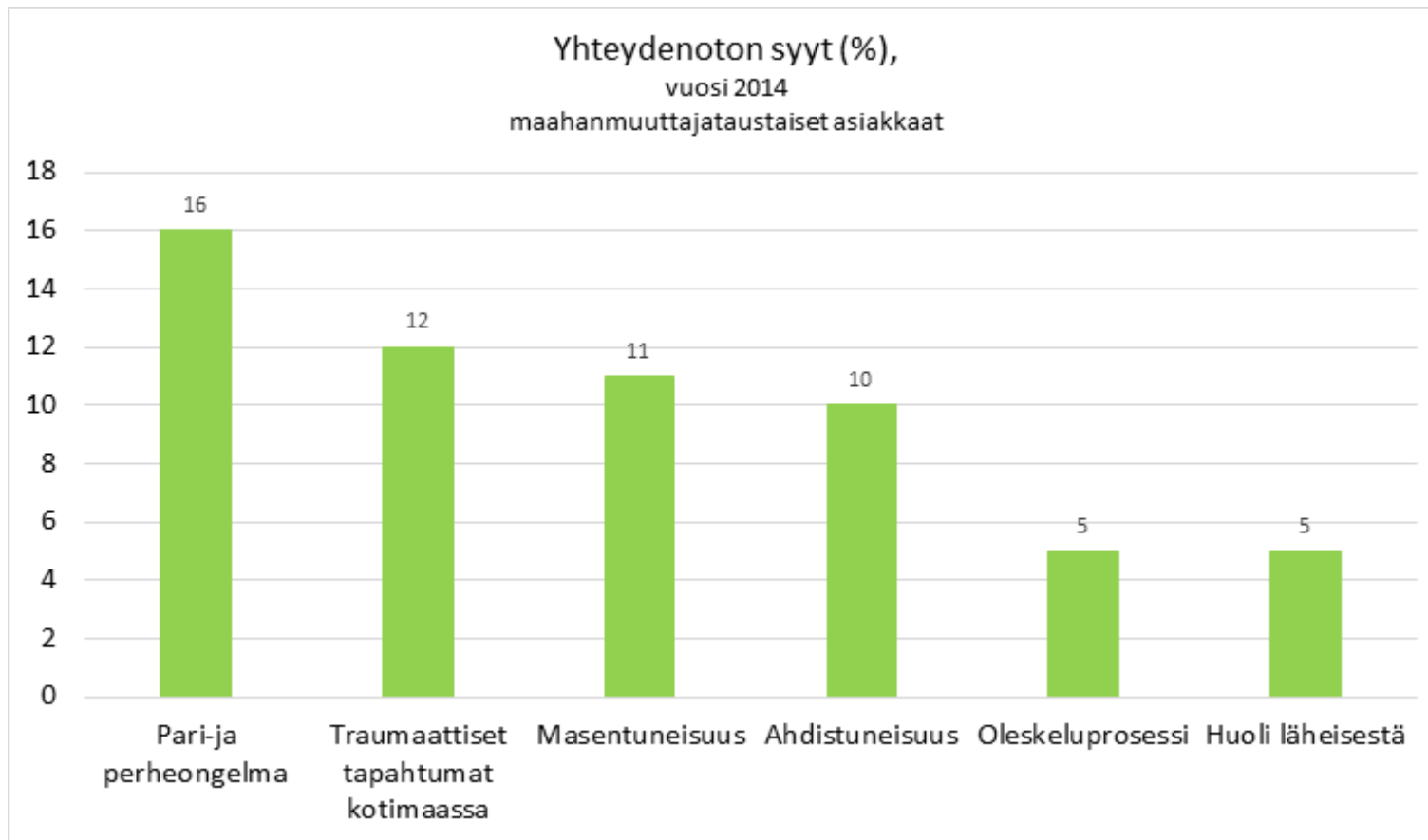
Experiences with treating immigrants: a qualitative study in mental health services across 16 European countries

Sima Sandhu · Neele V. Bjerre · Marie Dauvrin · Sónia Dias · Andrea Gaddini · Tim Greacen · Elisabeth Ioannidis · Ulrike Kluge · Natasja K. Jensen · Majda Lamkaddem · Rosa Puigpinós i Riera · Marta Welbel · Stefan Priebe · Mindaugas Stankunas · Christa Straßmayr · Kristian Wahlbeck ·

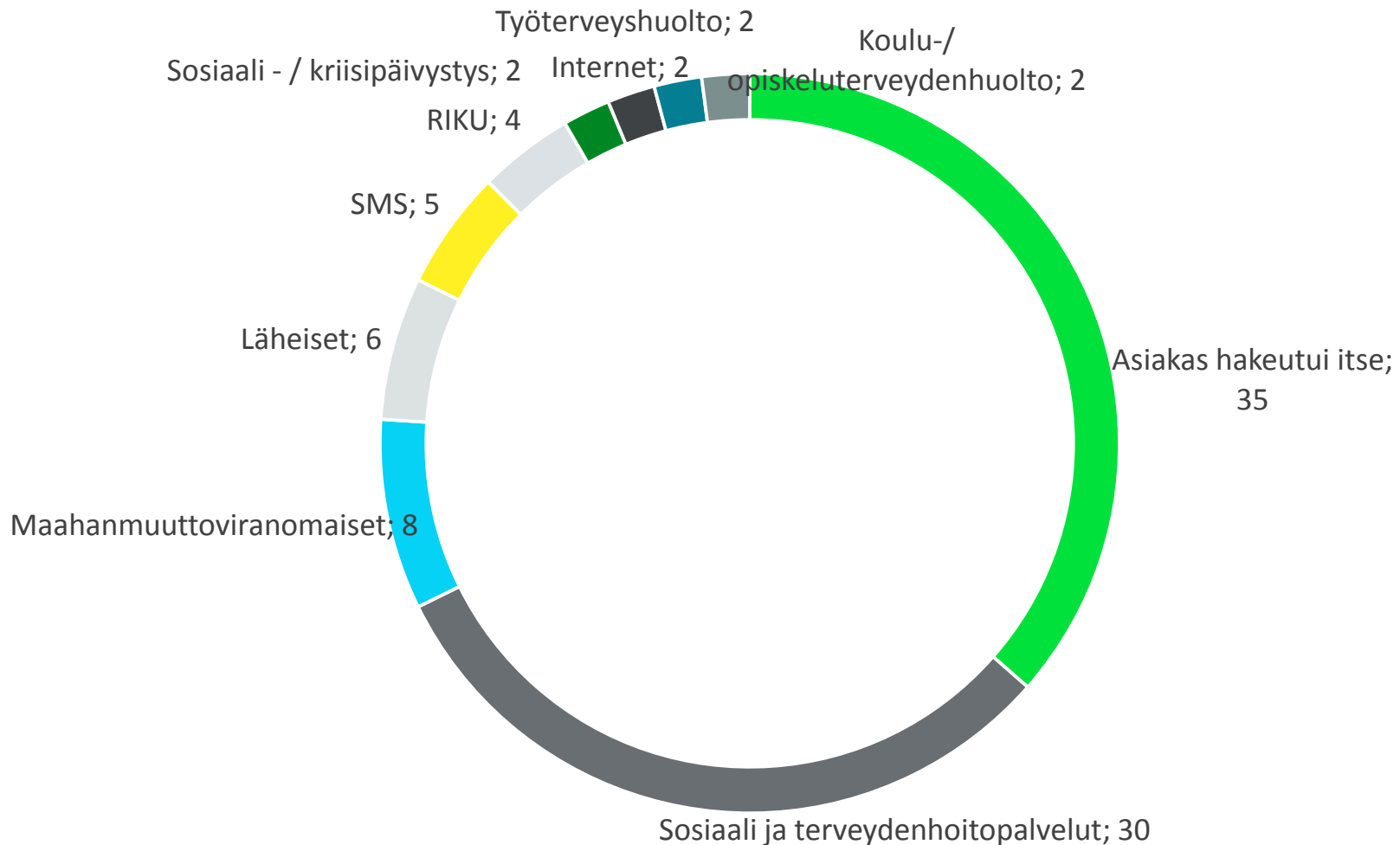
Suomen Mielensterveysseuran SOS-kriisikeskuksen kävijämäärät 2012-2014

Yleisimmät syyt hakeutua kriisivastaanotolle

Mistä asiakkaat ohjautuvat kriisikeskukseen? (%)

Maahanmuuttajaosaamisen kehittäminen sosiaali- ja terveydenhuollossa

- Tunnistaminen ja hoito
 - traumaperäiset häiriöt
 - masennustilat
 - päihdeongelmat
- Hoitosuhteen vahvistaminen
 - yhteisötyö
 - mentorituki
- Kulttuurisensitiivisyys
- Syrjäytymisen ehkäisy viranomais- ja järjestöyhteistyöllä
- Tulkin käyttö
- Hoitopolut

Hyvät maahanmuuttajakäytännöt terveydenhuollossa

1. Joustavat vastaanottokäytännöt, mahdollisuus tupla-aikaan
2. Hyvät tulkkauspalvelut
3. Yhteistyö perheen ja sosiaalipalveluiden kanssa
4. Kulttuuritietoisuus
5. Maahanmuuttajille suunnattua terveystietoa ja informaatiomateriaaleja
6. Myönteinen ja kunnioittava hoitosuhde jossa jatkuvuutta
7. Selkeät ohjeet eri maahanmuuttajaryhmien oikeudesta hoitoon

Priebe et al. *BMC Public Health* 2011, **11**:187
<http://www.biomedcentral.com/1471-2458/11/187>

Open Access

RESEARCH ARTICLE

Good practice in health care for migrants: views and experiences of care professionals in 16 European countries

Stefan Priebe^{1*}, Sima Sandhu¹, Sónia Dias², Andrea Gaddini³, Tim Greacen⁴, Elisabeth Ioannidis⁵, Ulrike Kluge⁶, Allan Krasnik⁷, Majda Lamkaddem⁸, Vincent Lorant⁹, Rosa Puigpinósi Riera¹⁰, Attila Sarvary¹¹, Joaquim JF Soares¹², Mindaugas Stankunas¹³, Christa Straßmayr¹⁴, Kristian Wahlbeck¹⁵, Marta Welbel¹⁶, Marija Bogic¹

Mielenterveysosaamisen kehittäminen kotouttamistyössä

- Mielenterveyden edistäminen osaksi toimintaa
- Kriisissä olevan kohtaaminen
- Mielenterveysongelmien tunnistaminen

- Kotouttamiskoulutuksen opettajat
- Vastaanottokeskukset

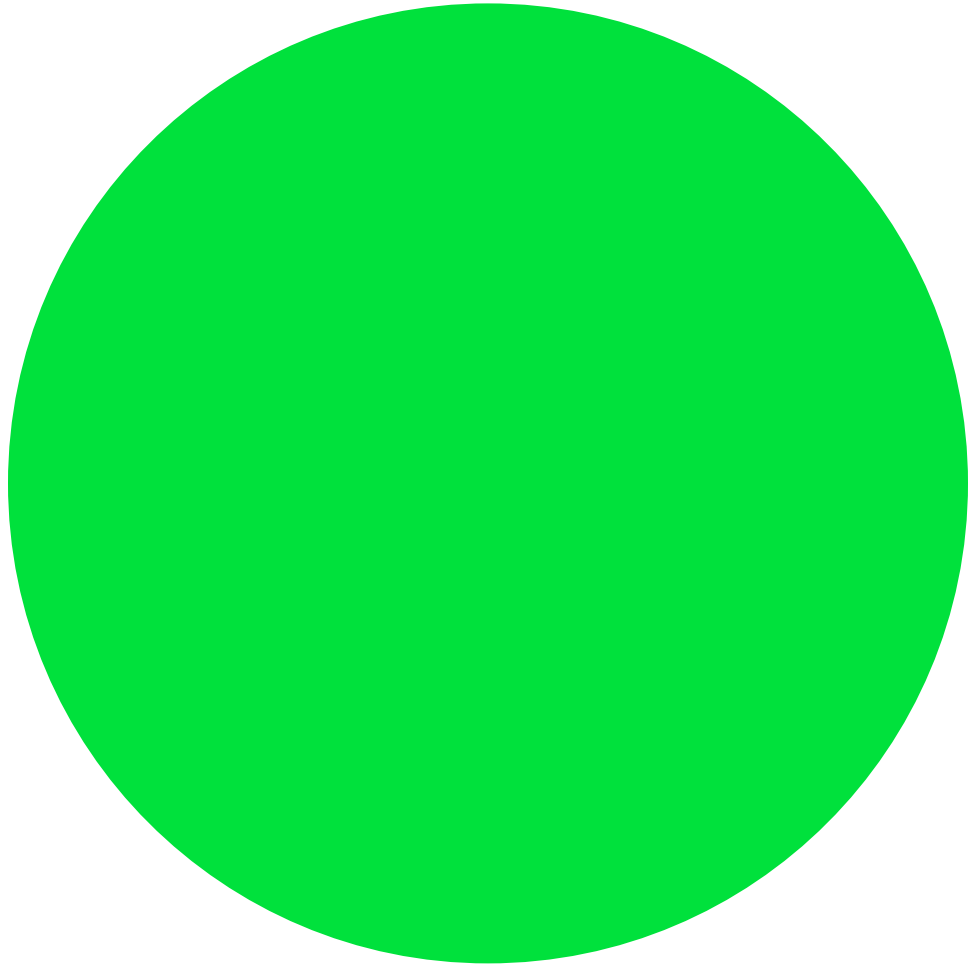

Maahanmuuttajien mielenterveys tulee tehdä näkyväksi

- maahanmuuttajayhteisön osallistaminen mielenterveystyöhön
- maahanmuuttajien rekrytointi mielenterveyspalveluihin
- mielenterveysosaaminen osaksi kotouttamiskoulutusta
- erityisasiantuntijoiden konsultaatiotuen saatavuuden varmistaminen

**Hyvä mielenterveys on onnistuneen
kotouttamisen edellytys**

Kiitos!